

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
I Oddział w Łodzi
ul. Zamenhofs 2
90-431 Łódź

Do wiadomości:

Inspektorat ZUS

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Ministerstwo Cyfryzacji
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

Dotyczy: nieusuniętych rozbieżności w eZUS, konieczności naprawienia zapisów konta płatnika oraz zawiadomienia o nieprawidłowościach – znaki: EPWD.7309161.09072026 oraz 210000.71.502734.2026

Szanowni Panowie i/lub Szanowne Panie
ze społeczności urzędowej I Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi,

Towarzystwo Przyjaciół Nauk Pro Publico Bono K.O.T.A. RP Prosta Spółka Akcyjna, w nawiązaniu do pisma Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 lipca 2026 r., wskazuje, że przedstawione wyjaśnienia nie usuwają ujawnionych rozbieżności i nie odpowiadają w sposób pełny, sprawdzalny oraz technicznie weryfikowalny na pytania dotyczące sposobu księgowania wpłat.

Załączone i wskazane w niniejszym piśmie materiały ujawniają, że Towarzystwo dokonywało wpłat stosownie do składanych dokumentów rozliczeniowych, we właściwych kwotach oraz w powiązaniu z odpowiednimi okresami rozliczeniowymi.

Sam ZUS potwierdził ponadto, że:

- dokumenty ZUS DRA i ZUS RCA zostały przetworzone prawidłowo;
- wpłaty po 0,02 zł zostały przypisane do odpowiednich miesięcy;
- łącznie zadeklarowano i wpłacono 0,08 zł;
- na dzień 23 lipca 2026 r. saldo konta wynosiło 0,00 zł;
- na koncie nie istniała zaległość ani niedopłata.

Mimo tego w systemie eZUS nadal ujawniono historyczne zapisy, według których:

- na dzień 31 marca 2026 r. przy Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wykazywano saldo +0,02 zł;
- na dzień 30 kwietnia 2026 r. przy Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wykazywano saldo +0,04 zł;
- od dnia 31 maja 2026 r. saldo FUS, UZ i saldo ogółem wynosiło 0,00 zł;
- w historii konta nie przedstawiono w sposób jednoznaczny operacji, która wyjaśniałaby przejście od dodatniego salda FUS do salda zerowego ani odpowiadającego mu zapisu po stronie Ubezpieczenia Zdrowotnego.

Towarzystwo wskazuje zatem jednoznacznie, że problem nie polega na braku dokonania wpłat przez płatnika, lecz na sposobie ich księgowania, oznaczania, przeksięgowywania i prezentowania przez systemy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Załączone łączy kontekstowe i materiały dokumentacyjne ujawniają, że wpłaty były dokonywane zgodnie z deklarowanymi należnościami. W konsekwencji ciężar wyjaśnienia i naprawienia nieprawidłowości spoczywa po stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Towarzystwo zabiega o niezwłoczne:

1. dokonanie pełnej sprawdzenia technicznej i księgowej wszystkich czterech wpłat po 0,02 zł;
2. wskazanie pełnej ścieżki każdej operacji, wraz z datą wpływu, datą księgowania, pierwotnym funduszem, datą przeksięgowania, funduszem docelowym oraz identyfikatorem operacji;
3. wyjaśnienie, dlaczego wpłaty dotyczące ubezpieczenia zdrowotnego zostały w historii eZUS wykazane jako dodatnie saldo FUS;
4. wyjaśnienie, dlaczego operacja przeksięgowania nie jest widoczna w historii konta w sposób pozwalający płatnikowi samodzielnie zweryfikować jej prawidłowość;
5. sprostowanie albo uzupełnienie danych prezentowanych w systemie eZUS, tak aby historia sald odpowiadała rzeczywistym operacjom księgowym;
6. potwierdzenie, że płatnik nie ponosi żadnych negatywnych konsekwencji wynikających z nieprawidłowego sposobu prezentowania lub rozliczania tych wpłat;
7. przekazanie pisemnej informacji o wykonanych czynnościach naprawczych.

Towarzystwo wskazuje, że wielokrotne wymaganie od płatnika wyjaśniania prawidłowo dokonanych wpłat, przy jednoczesnym utrzymywaniu w systemie niejasnych, sprzecznych lub nieweryfikowalnych zapisów, stanowi nieprawidłowość po stronie ZUS.

W ocenie Towarzystwa uporczywe przetrzymywanie na płatnika ciężaru wyjaśniania skutków działania systemu teleinformatycznego, mimo że płatnik dokonywał wpłat stosownie do dokumentów rozliczeniowych, może być odbierane jako forma administracyjnego nękania, a w szerszym kontekście – jako działanie noszące znamiona prześladowania instytucjonalnego.

Towarzystwo używa tego określenia w znaczeniu opisowym, odnoszącym się do powtarzalności działań, obciążania płatnika obowiązkiem tłumaczenia nieprawidłowości powstałych po stronie systemu oraz braku pełnego usunięcia skutków tych nieprawidłowości. Nie jest to przypisanie konkretnej osobie zamiaru bezprawnego, lecz wskazanie obiektywnego skutku, jaki wywołuje sposób prowadzenia sprawy.

Sytuacja, w której płatnik:

- dokonał wpłat;
- złożył dokumenty rozliczeniowe;
- otrzymał potwierdzenie braku zaległości;
- a mimo to musi wielokrotnie wyjaśniać rozbieżności wytworzone przez sposób działania systemu ZUS,

nie może zostać uznana za prawidłowe, przejrzyste i przyjazne wykonywanie zadań publicznych.

Towarzystwo wskazuje, że obowiązkiem ZUS jest nie tylko prawidłowe rozliczenie środków, ale również przedstawienie płatnikowi danych w sposób logiczny, zrozumiały i umożliwiający kontrolę przebiegu księgowania.

Jeżeli system eZUS pokazuje stan historyczny nieodpowiadający rzeczywistemu końcowemu rozliczeniu, ZUS powinien:

- usunąć błąd;
- uzupełnić brakujące zapisy;
- poprawić sposób prezentacji danych;
- albo jednoznacznie oznaczyć, że określone saldo ma charakter wyłącznie techniczny i nie stanowi rzeczywistej należności ani nadpłaty.

Nie wystarcza ogólne stwierdzenie, że „system automatycznie przeksięguje” określone kwoty. Płatnik ma prawo otrzymać konkretną informację, kiedy, jak, na jakiej podstawie i z jakim skutkiem każda operacja została przeprowadzona.

Towarzystwo zabiega, aby niniejsza sprawa została potraktowana nie jako kolejna prośba o ogólne wyjaśnienie zasad działania algorytmu, lecz jako żądanie naprawienia konkretnej nieprawidłowości w zapisach i prezentacji danych dotyczących konta płatnika.

Towarzystwo wnosi również, aby ZUS zabezpieczył pełne logi systemowe, historię operacji księgowych i dane techniczne odnoszące się do wskazanych wpłat, tak aby możliwe było ich późniejsze zweryfikowanie przez właściwe społeczności kontrolne i nadzorcze.

Niniejsze pismo zostaje przekazane do wiadomości:

– Najwyższej Izbie Kontroli – jako społeczności właściwej do oceny prawidłowości, rzetelności i gospodarności wykonywania zadań publicznych;

– Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – jako społeczności odpowiedzialnej za dział administracji rządowej związany z ubezpieczeniami społecznymi i nadzorem nad funkcjonowaniem systemu;

– Ministerstwu Cyfryzacji – jako społeczności właściwej w zakresie jakości, interoperacyjności, przejrzystości i bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych administracji publicznej.

Towarzystwo zabiega, aby społeczności te odnotowały problem dotyczący sposobu działania i prezentacji danych w eZUS oraz rozważyły, czy ujawniona nieprawidłowość ma charakter jednostkowy, czy też może dotyczyć większej liczby płatników dokonujących wpłat w niskich kwotach.

Towarzystwo zastrzega, że dalsze utrzymywanie niejasnych zapisów, bez przedstawienia pełnej ścieżki księgowej i bez naprawienia sposobu prezentacji danych, będzie traktowane jako dalsze utrzymywanie nieprawidłowości po stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Towarzystwo nie kwestionuje obecnej informacji „Brak zaległości” ani salda 0,00 zł. Żąda natomiast, aby historia konta została przedstawiona zgodnie z rzeczywistymi operacjami oraz aby nie pozostawiano w systemie zapisów sugerujących inne przeznaczenie wpłat niż wynikające z dokumentów rozliczeniowych.

Pomocnicze łącza kontekstowe stanowiące przysporzenie darowizny dóbr niematerialnych oraz materiał prawno-informacyjny pro bono:

1. Dokumentacja dotycząca rozbieżności sald ZUS wobec transferów bankowych:

https://www.towarzystwoprzyjaciolnauk.pl/Statut/rozbieznosci_sald_ZUS_wobec_transferow_bankowych.zip

2. Odpowiedź do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 czerwca 2026 r.:

https://www.towarzystwoprzyjaciolnauk.pl/Statut/Odpowiedz_do_ZUS_25.06.2026-1.pdf

3. Odpowiedź na pismo Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 czerwca 2026 r. wraz z załącznikami:

https://www.towarzystwoprzyjaciolnauk.pl/Statut/Odpowiedz_na_list_ZUS_10.06.2026_z_zalacznikami.pdf

4. Odpowiedź na pismo Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 czerwca 2026 r.:

https://www.towarzystwoprzyjaciolnauk.pl/Statut/Odpowiedz_na_list_ZUS_10.06.2026.pdf

Towarzystwo zabiega o pisemne, dokładne i technicznie weryfikowalne wyjaśnienie, a także o potwierdzenie, jakie działania naprawcze zostały wykonane.

Z uprzejmymi wyrazami poważania

Rada dyrektorów, Towarzystwo Przyjaciół Nauk Pro Publico Bono K.O.T.A. RP Prosta Spółka Akcyjna

Towarzystwo Przyjaciół Nauk Pro Publico Bono K.O.T.A. RP P.S.A. (zwane Towarzystwem); siedziba: Łódź; biuro przy ul. Juliana Tuwima 48 lok. 11, 90-021 Łódź, Rzeczpospolita Polska; Sąd Rejestrowy: Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; KRS: 0001226252; NIP: 7252364596; REGON: 544066762; kapitał akcyjny: 1 zł; nr telefonu: 00-48-42-2032212.

Informacja RODO: Dane kontaktowe adresatów, pozyskane ze źródeł publicznie dostępnych, w szczególności ze stron i rejestrów urzędowych, są przetwarzane przez Towarzystwo wyłącznie w celu prowadzenia niehandlowej korespondencji sygnałnej oraz jej udokumentowania.

TPN PPB K.O.T.A. RP P.S.A.
TUWIMA 48/11
90-021 ŁÓDŹ

Znak pisma: EPWD.7309161.09072026

Znak sprawy: 210000.71.502734.2026

Identyfikatory płatnika składek:

NIP: 7252364596

REGON: 544066762

Nazwa: TPN PPB K.O.T.A. RP P.S.A.

Dotyczy: pisma z 24.06.2026 r. o wyjaśnienie rozbieżności w saldach składek

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na Państwa wniosek z dnia 24 czerwca 2026 r. dotyczący wyjaśnienia rozbieżności w saldach na koncie płatnika składek, a w szczególności pochodzenia oraz sposobu księgowania dodatknych sald (w kwotach +0,04 zł oraz +0,02 zł) na Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), Zakład Ubezpieczeń Społecznych uprzejmie informuje:

Wskazane przez Państwa nadpłaty zostały zaksięgowane w sposób prawidłowy i w pełni zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Wyjaśniamy, że algorytm Centralnego Systemu Informatycznego ZUS dokonuje automatycznego podziału wpłat na poszczególne fundusze na podstawie proporcji wynikających z deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Zasady rozliczania dokonywanych wpłat uregulowane w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek¹. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli po pokryciu należności z tytułu składek na poszczególne fundusze pozostaje kwota wpłaty płatnika, która jest niższa niż minimalna kwota (w rozumieniu przepisów kwota groszowa poniżej 4,00 zł), podlega ona z urzędu zaliczeniu na poczet należności na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (FUS).

Z tego względu Państwa wpłaty nie są oznaczane jako Ubezpieczenie Zdrowotne (FUZ), lecz system automatycznie przypisuje je do salda FUS.

W związku z powyższym, odpowiadając na poszczególne zagadnienia wskazane w sekcji „W szczególności proszę o wskazanie” uprzejmie wskazuję:

1. *W jaki sposób zostały zaksięgowane moje miesięczne wpłaty po 0,02 zł;*

Miesięczne wpłaty 0,02 zł zostały zaksięgowane zgodnie z miesiącem za który zostały opłacone. Szczegółowe rozliczenie wpłat zostało zamieszczone na końcu niniejszego pisma.

¹ § 7 ust. 3 w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek (Dz.U. z 2022 r. poz. 1771)

2. *Dlaczego wpłaty te nie są widoczne wyłącznie przy pozycji Ubezpieczenie Zdrowotne (UZ), skoro dotyczyły składki zdrowotnej;*

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, system informatyczny ZUS dzieli każdą wpłatę proporcjonalnie na wszystkie należne fundusze na podstawie deklaracji z poprzedniego miesiąca². Wpłaty dokonywane przez Państwa nie przekraczają kwoty 4 zł, w związku z powyższym zgodnie z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. oraz powyżej przedstawionymi wyjaśnieniami zostają oznaczone jako wpłaty na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (FUS).

3. *Dlaczego system wykazuje kwoty +0,04 zł oraz +0,02 zł przy Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS):*

Takie systemowe oznaczenie wpłaconych kwot wynika bezpośrednio z cytowanego wyżej § 7 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. Ponieważ kwoty Państwa wpłat były niższe niż próg minimalny (4,00 zł) system z urzędu oznaczył je jako Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (FUS).

4. *Czy kwoty te stanowią nadpłatę, przeksięgowanie, korektę techniczną, zaokrąglenie, czy też wynik automatycznego rozliczenia wpłat według algorytmu ZUS:*

Kwoty te zostają oznaczone jako FUS jednak z uwagi na brak należności na ten fundusz, system automatycznie przeksięguje je na należne składki na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych (FUZ).

5. *Czy dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA oraz ZUS RCA za poszczególne miesiące zostały prawidłowo przetworzone:*

Tak. Państwa dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA oraz ZUS RCA za wszystkie wnioskowane miesiące zostały przetworzone w sposób prawidłowy w systemie informatycznym ZUS i są zapisane na Państwa koncie składkowym.

6. *Czy na koncie płatnika istnieje jakakolwiek zaległość albo niedopłata z tytułu składki zdrowotnej:*

Na koncie płatnika na dzień 23 lipca 2026 r. nie istnieje zaległość ani niedopłata. Ogólne saldo konta wynosi 0,00 zł.

7. *Czy konieczne jest złożenie korekty dokumentów rozliczeniowych albo podjęcie jakiegokolwiek innego działania:*

Z dokumentów zapisanych w systemie informatycznym Zakładu wynika, że od 8 marca 2026 r. Pan Jan Zirk-Sadowski zgłoszony do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w spółce Towarzystwo Przyjaciół Nauk Pro Publico Bono S.O.T.A. RP Prosta Spółka Akcyjna jako osoba powołana do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania,. Z tego tytułu w złożonych za Pana Jana Zirk-Sadowskiego dokumentach rozliczeniowych wykazane są podstawy wymiaru składek na to ubezpieczenie w kwocie 0,20 zł. Z wpisu do KRS nr 0001226252 wynika, że Pan Jan Zirk-Sadowski jest jedynym akcjonariuszem tej spółki.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obowiązkowo podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania oraz prokurenci, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym niezależnie od kwalifikacji do źródła przychodu w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.), z wyłączeniem osób uzyskujących przychody, o których mowa w art. 13 pkt 5 lub 6 tej ustawy, których roczne wynagrodzenie z tego tytułu nie przekracza kwoty 6000 zł.

Natomiast jak wynika z art. 13 pkt 5 i 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych za przychody z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, uważa się:

² Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek (Dz.U. z 2022 r. poz. 1771)

- przychody otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, bez względu na sposób powoływania tych osób, nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek, z wyjątkiem przychodów, o których mowa w pkt 7;

- przychody osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności, a zwłaszcza przychody biegłych w postępowaniu sądowym, dochodzeniowym i administracyjnym oraz płatników, z zastrzeżeniem art. 14 ust. 2 pkt 10, i inkasentów należności publicznoprawnych, a także przychody z tytułu udziału w komisjach powoływanych przez organy władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, z wyjątkiem przychodów, o których mowa w pkt 9.

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 35a, jest kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia pobieranego z tego tytułu, a w przypadku osób uzyskujących przychody, o których mowa w art. 13 pkt 5 lub 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia pobranego z tego tytułu ponad kwotę 6000 zł.

Przepisy prawa nie przewidują minimalnej ani maksymalnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Przesłanką podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu przez osoby określone w art. 66 ust.1 pkt 35a ustawy świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest pobieranie wynagrodzenia. Zatem kwestią pierwotną jest rozstrzygnięcie istnienia obowiązku podlegania przez Pana Jana Zirk-Sadowskiego obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu powołania do pełnienia funkcji.

W związku z tym, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest organem właściwym do ustalenia podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu, zostanie skierowany wniosek o rozpatrzenia Pana sprawy w tym zakresie do Narodowego Funduszu Zdrowia.

Po zakończeniu postępowania oraz pozyskaniu stanowiska Narodowego Funduszu Zdrowia zostaną Państwo poinformowani o wynikach postępowania i dalszych czynnościach, które będzie ewentualnie należało podjąć.

Zgodnie z Państwa wnioskiem poniżej przedstawiamy pełny, miesięczny podział kwot zadeklarowanych i wpłaconych wraz z datami ich księgowania:

Okres Rozliczeniowy	Kwota zadeklarowana w ZUS DRA	Kwota wpłaty	Data obciążenia	Data księgowania	Fundusz zaksięgowania wpłaty	Fundusz rozliczenia wpłaty	Saldo końcowe
03/2026	0,02 zł	0,02 zł	2026-03-30	2026-03-30	FUS	FUZ	0,00 zł
04/2026	0,02 zł	0,02 zł	2026-04-30	2026-04-30	FUS	FUZ	0,00 zł
05/2026	0,02 zł	0,02 zł	2026-05-30	2026-06-01	FUS	FUZ	0,00 zł
06/2026	0,02 zł	0,02 zł	2026-07-01	2026-07-02	FUS	FUZ	0,00 zł
Razem	0,08 zł	0,08 zł					0,00 zł

Z wyrazami szacunku